

ubegrænsede Midler til Raadighed for dem, der var kommet ud i Uføret.

Hvad der her er sket, er i Virkeligheden Kapitalismens Fallit, enkelte og samtidig oprørende Fallit, fordi Masser af uskyldige Mennesker skal bøde for storlaaede kapitalistiske Eksperimentmageres Forsyndelser og for hensynsløse Transaktioner, som er foretaget med andres Penge. Man handler ilde, siger jeg, ved at bevare et saadant System, og man har ikke heller ved det Lovforslag, der nu foreligger, villet gøre rent Bord overfor Privatkapitalismen trods alle de Erfaringer, der foreligger. Denne Affære understreger derfor atter Rigtigheden af Socialdemokratiets Standpunkt, at Bankerne først og fremmest, ja, mere end noget andet bør være Statsbanker eller under den strengeste Statskontrol. Spillerne bør henvises til obskure Spillebuler, og Spil med andre Folks Penge bør straffes paa det strengeste, og det bør straffes uden Personsanseelse. Om det saa er nok saa højt betitlede og dekorerede Personer, der har Ansvaret herfor, bør de drages frem. Vi har fra mit Partis Side gentagne Gange præciseret denne vor Opfattelse af Bankvæsenet og har gentagne Gange faaet Forslag forkastet, Forslag, der gik ud paa at skabe den størst mulige Garanti for Befolkningen og for Hæderlighed og Orden i Bankverdenen. Vi har for ikke saa lang Tid siden foreslaaet effektiv offentlig Kontrol med Industri, Handel og Pengeomsætning; men Rigsdagens Flertal har atter afvist disse Planer i den Form.

Og nu foreligger der altsaa et Resultat. Den kapitalistiske Frihed har fejret en Række Triumfer; nogle enkelte Personer er vel blevet rige gennem denne Frihed, men Folket, det store menige Folk skal nu betale Omkostningerne ved Spillet, ved Væddeløbet, Jagten efter Udbyttet; det store menige Folk skal betale for dem, der maaske slap mindre heldigt fra det, og vi tvinges til at betale. Thi det er jo rigtigt, hvad der alt er sagt, at frit kan man ikke sige, at Rigsdagen staar overfor en Sag som denne. Vi tvinges til at betale for at undgaa endnu større Ødelæggelser, som er Konsekvensen af Opretholdelsen af Teorien om Frihed for Erhvervene, som det hedder saa kønt. Naar det gaar godt med denne Frihed for Erhvervene, samler disse Mænd Udbytte og Tantiømer, Spekulationsgevinst, eller hvad det nu hedder, og saa klager de over, at Beskatningen er for grov, og protesterer imod, at de arbejdsløse faar Stats-

hjælp, og forsikrer, at Samfundet har alt for megen Humanisme og Statsunderstøttelse. Men naar det gaar galt, trækker de ansete Mænd sig tilbage, nedlægger deres Mandat og overlader til Staten at træde til med Statshjælp, ikke med 12 Kr. 80 Ø. om Ugen, som de arbejdsløse faar, men med et ubegrænset Antal Millioner langt ud i Fremtiden for at redde Samfundet fra at drukne i det Hav af mislig Handel og letsindig Omgang med betroede Midler, som de fine Folk har fremkaldt.

Saadan er Kapitalismen, og den forekommer os ikke værd at bevare. Og det forekommer os, at efter at Regeringens Politik i saa høj Grad har spillet Fallit, som ikke mindst denne Sag viser, har Ministeriet kun eet at gøre: hurtigst muligt at udskrive det Valg, som Befolkningen venter. Saa er Regeringen sikker paa at blive godkendt eller domfældt, saaledes som den fortjener, og ikke mindst denne Sag giver Regeringen Anledning og Lejlighed til at faa konstateret, om den har Folkets Tillid eller ikke. Altsaa, højtærede Regering, lad os faa Valg!

J. C. Christensen: Det ærede Medlem (Stauning), som nu forlod Talerstolen, nævnte, at den daværende Regering i 1916 havde givet Partierne Meddelelse om det eventuelle Salg af de vestindiske Øer. Denne Udtalelse maa bero paa en svigtende Hukommelse, thi Forholdet er det, at Regeringen gav Meddelelse til Partiformændene alene med udtrykkeligt Paalæg om, at disse ikke maatte sige noget som helst til nogen som helst om denne Sag. Jeg siger blot dette i den historiske Sandheds Interesse, ikke for paa nogen Maade at blande mig ind i Forhandlingerne om den foreliggende Sag.

Stauning: Jeg takker for den historiske Berigtigelse, som det ærede Medlem Hr. J. C. Christensen præsterede, det er muligt, jeg har sagt Partierne, alle ved jo, ligesom det ærede Medlem og jeg, at det var Partiformændene, som fik denne Meddelelse, altsaa et Antal ansvarlige Personer tillige med den Mand, der var stærkt personlig interesseret i Vestindien. I den historiske Sandheds Interesse understreger jeg endvidere, at i 1922, da der forelaa en Anledning til at give Oplysninger til Rigsdagen, til Partiformændene, til Partierne, til Aktionærene, eller hvem der har Krav paa disse Oplysninger, tav man stille, ja, selv største Delen af Ministeriets Medlemmer var, saa vidt jeg ved, uvidende.